

हेरेओ

กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์ แต่งทูลเกล้า ฯ ถวาย

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พิมพ์พระราชทาน

ในงานพระราชพิธีทรงเปิด

ปฐมบรมราชานุสรณ์

ปีออก พ.ศ. ๒๔๗๕

โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

591

1691

VTLS

हेरेओ

กรมหมื่นพิทยาลงกรณ แต่งทูลเกล้า ฯ ถวาย

ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้พิมพ์พระราชทาน

ในงานพระราชพิธีทรงเข้ก

ปฐมบรมราชานุสรณ์

มวอก พ.ศ. ๒๔๗๕

โรงพิมพ์โสภณพิพรรฒธนากร

เลข	805.011
เรียก	N346 ๗
หนังสือ	2475 ๗.2
เลขทะเบียน	115353
วัน เดือน ปี	๒๐ ก.พ. 2545

กาพย์เห่เรือ

กรมหมื่นพิทยาลงกรณ์แต่งทูลเกล้า ฯ ถวาย

โคลง

๑	งาม ผงาด ราช พ่าหิ ^๕ เพียง	พรหม ทรง
	พระ ชินัง ศรี สุปรรณ หงส์	รเห็ด ห่วง
	หงส์ ทอง ด่อง ดอย ดง	รอง บาท พระฤ
	กตอน เกริน เพดิน พาย จ้วง	พากย์ แจ้ว จำเรียง ถวาย แด ๗

กาพย์ยานี

๑	คาบ นิม ^๕ มี ศุภ ฤกษ์	ดั่ง บัว เบิก เบิก บานใจ
	งาม เวียง อัน เกรียงไกร	ไกร เกรียง แม่น แมน มา ทำ ๗
๑	กรุง เทพ เทพ รัตฤชฎ	เจ็ด แจ่ม จิตร วิชา กรรม
	เพริศ แพร้ว แก้ว แกม คำ	คำ แกม มุกดี สุข นัยนา ๗
๑	ปราสาท ราช มนเทียร	คือ วิเชียร เชิดชู ตา
	ดอย ต้า ค้านภา	นภา ฝ่อง ด่อง รับ กัน ๗
๑	ปรากฏ ละคร การ กذا	ท่วง ที่ ทำ ทำ โรม วัน
	หอยุทธ เขี้ย ยุทธ ยัน	ขรรยง เขี่ยม เขี่ยม อำ พร ๗
๑	ไตร รัตน์ จูรัต เต็ด	เจดีย์ เทอด ที่บงกร
	อาวادث ค้าฉันท	ขิมมะ เหมือน เดือน นำ เดิร ๗

๑ พระเกียรติ พระ เกริก ถัดนั้น บ้านเมือง เวียง จำเวียง	ชน ทุก ชั้น ด้รวเดริญ จำริญ รัฐ วัฒนากกร	๑
๑ พระ วงศ์ องศ์ อิศราช พร้อม พรัก วัฏ ภูธร	เด่นามาตย์ ราชภู ภูเรศ ด้ยง เยียง ชาติวี	๑
๑ แดง ปาง ด้รัง อนุด้รณ ต้น วงศ์ องศ์ จักวี	จอม นวากกร บิน บัฎพี จักริศ เกด้า เจ้า ไม้ท ไทย	๑
๑ พระ เถถึง ราช ด้มบัค ไอศุรย์ เพิ่ม พุน ไพ	เก้า ชั้น ด้ตร รัฐ เวียงไซ มุดย์ ปรโยชน ด้ตถ ด้ำนาร	๑
๑ ด้อง พัน ด้าม ร้อย ยี่ ถูกษ์งาม ขาม ศุภวาร	ด้บ ห้า ปี่ ด้ำน กาด คราว คีค ว่าง ด้รัง พระนคร	๑
๑ ขาวุช ยุทธ ด้ถาน ด้ามารถ ฟาด พัน ปร	บ้อม ปรวการ ปาน ปรุชกร ฉิว เทื่อ กด้า ด้้า มา ดอง	๑
๑ ด้ง เวียง เพียง นิรมิต ระเมียร มนเทียร ทอง	เด่น ด้ถิต พิค เพียง ปอง เซิด ช่อ ฟ้า ไบระกา กาญจน	๑
๑ งาม ดุ้ด ด้าย พุทธ จักกร กอบ เกอ ด้อ ด้อ ภาร	วิมด มรรค ด้มาทาน อรรักขา ด้อ นา มุญ	๑
๑ ด้่น ด้ง่า อาณา จักกร ปราย ปรอย กอบ โทย คุณ	ทวง พุม ฟ้า วัฏ การุญ ถ้วน ทุก หน้า ด้ำชุกการ	๑

ปุชกร ด้ำนนั้นอกจากแปลว่าวันนิต ยังแปลได้ อีกถว่า ๑๐ ความ คือแปลว่าดาว
และว่าศรเปนคั่น

๑ ถิ่นฐานบ้านเมืองเรา

โชคหนุนบุญบันดาล

๑ พระมา ข้าศึก หดวง

หฤทัยไทย ยำเยง

๑ เหลือ ผุดเจียว อยุชยา

ถูกเค้นเหมือนเช่นเคย

๑ วัตถุประสงค์ยี่ดวน

โพธิ์หักบักห่อไทร

๑ บ้านแตกดำแหวกขาด

หมดท่าทางหาถิ่น

๑ ข้าศึกเล็กทัพใหญ่

กรุงร้างทางเมืองเรา

๑ ไทยแยกแตกเป็นเหล่า

มากมายหลายชุมนุม

๑ ชุมนุมตั้งชุมนุม

ใครอ่อนถูกพอนพัน

๑ หากเกิดผู้บุญหลดาก

เกียรติแก้วนกแผ่นดิน

๑ พระมาเวียนมาอีก

เหนื่อยยากตรากตรำใจ

ต้องจับเจ้ามาเป็นนาน

ได้เชิดหน้าควานั่นเอง

ยกทัพจ้วงมาครั้นครอง

พอเพลิงงพลาเขาขยำเลย

เหลือจักกล้าชูหน้าเงย

ตัวเป็นทาสชาติเป็นไทย

วิหารห้วนโบสถ์หายไป

ไทรมีฎกตกลงวิน

นอนวินาศบิราศทวีปดิน

เที่ยวซุกซ่อนซอกซอนเขา

ยกกลับไปบ้านเมืองเขา

ให้ทัพน้อยคอยควมคุม

ต่างตั้งเจ้าเข้ามั่วลุ่ม

คึกขันแข่งแก่งแย่งกัน

คิดควมคุมรวมโรมรัน

การปล้นฆ่าคือหาถิ่น

บุญท่านมากเจ้าตากดิน

ดีพระมาดำแหดกไป

เพียรจักฉีกแผ่นดินไทย

ความปราศร้อนบ่ห่อนมี

๑ นัยน้อย ค่อย กระเศอง

โชค ยามงาม พอดี

๑ ฎเบศ์ เกตุแผ่นดิน

โรค ทบับ บัญญา

๑ เปลา่ ปดต หมด สิทธิโชค

เมือง ไทย ดัง ไฟเปลว

๑ บ่วน บั่น กั้น อัก ครั้ง

๑ พระมาจุ้มมาจุ้ม

๑ เคาระหัดมี บูรุษ

เรื่อง ร้าย กดาบ เป็น เมา

๑ ครั้ง นั้น นำ หวัน ใจ

ต้น วงศ์ องค์ จักรวี

๑ เล็ดจ เถลิง ราช ดิงหาสน์

ยุค เข็ญ เห็น ตรง ตรง

๑ ผิว ซาคิ ปราศ์ ประมุข

คัศรุ จู โจม คี

๑ พระมา มา ห้า ด้าน

มา อัก จัก ฉีก ไทย

๑ บ้าน เมือง เรือง ยศ ดาภ

พร้อม พรัก ส่ามคคั

เพียร ปดต เป็ดอง เครื่อง ย้าย

เกิด โชค ร้าย บ้าย บัทยา ๗

ถึง คราว ดัน วาดนา

ความ ดี ตับ กตบ เป็น เดว ๗

เพราะ พระ โรค พา แหก เหลว

คือ ชวีต จัก ปดต ปดง ๗

นึก ถอย หลั่ง นัง พิศวง

จัก เป็น ไฉน หนอ ไทย เมา ๗

องค์ เอก อุดม ด้ดุช ชาญ เชาวน

โชค ยัง หนน บุญ ยัง มี ๗

แต่ ไทย ไม่ หมด คน ดี

ปัญญา อาจ ยุทธศาสตร์ ทรง ๗

นำ หน้า ซาคิ กาจ ธรน รงค์

ทรง แก่ กู ด้ ส้วดีดี ๗

ย่อม มี ทุกข์ มา ย้าย

จัก รบ ด้ วิบุ ไฉน ๗

เรา คี ด้าน แดก กตบ ไป

ไทย กตบ ด้ อัก ทุก ที่ ๗

อานุภาพ พระ จักรวี

จึง ด้ช ด้ นคั แต่ นั้น มา ๗

"

ศูนย์วิทยบริการ สถาบันราชภัฏนครศรีธรรมราช

805. 911

พ. 346. ท

2475 ๑. 2

115353

๑ คาน มี ปรา โมทย์
บน ราชย์ พุท ยาตรา	ทรง ด่ม โภช ราช ภาภา
โดย ชด มวรก มาก พด แมน ๑
๑ ทรง ศรี ดุ้ พรณ หงส์
หงส์ ทอง ต่อ มา แทน	แด ระหง ดั่ง แด่ง แด่น
ไม่ เพรศ พริง ยิง เวอ ทรง ๑
๑ พด เวอ เลือ แดง ดาษ
มือ กราย พาย ยวรง	ค ุค ุค เอี่ยม อาจ อง
ยก ร่อน รา ทำน ก บิน ๑
๑ เวอ ขบจน ยวน ตา ยด
ง่าม องค้ ทรง แผ่น ดิน	เว็ว แรง พด ใน ชด ดินธุ์
คัง เจ้า หล้า มา ธรณ ๑
๑ แด ตำ แม่ น้ำ กวาง
หญิง ชาย มาก มาย มี	ทง ดอง ข้าง ทาง ชดธุ์
มา ขึ้น ชม ราช ด่มภาว ๑
๑ ดวย ดวย แม่ ดาว ดาว
นวด แบ่ง แด่ง ทรการ	ผัด หน้า ชาว ใน คราว งาน
เจ้า นวด พริง ยิง นวด ปดา ๑
๑ นั้น เน้ แม่ คน นั้น
ขยา อาย เดย ด้ายตา	เบือน หน้า หิน หิน นัยนา
จัก ถก ว่า ปดา คาง เบือน ๑
๑ แก้ม แดง แด่ง สด ดี
ถาม นิด ขยา บิด เบือน	แดง ดินธุ์ กรรมัง เหมือน
แก้ม ข้า หรือ ดิง ช้อ ปดา ๑
๑ เนื้อ อ่อน อ่อน นุ่ม นุ่ม
นึ่ม นุ่ม ชุ่ม นัยนา	แม่ รบ ท่วม ท่วม นาวา
เนื้อ อ่อน เน้ แม่ งาม พ ๑
๑ งาม ด่ม แม่ ผม ตก
มุ่น มวย ดวย มาก มี	แด้วรง หยิก หยก คัก เลี่ยม หัว
บ่าง คัก ดั้น ดัรว ด่ม ทรง ๑
๑ ผุง คน มา คับ คัง
เอิบ อิม ปริม ใจ จง	ดัะพริบ พริง คัง ตา ตรง
ทง ผู้ เฒ่า ผู้ เขาว ภา ๑

- ๑ เห็ดำเหือเห็ดอเห็ดากเห็ดาย
เครื่องขนตฺรย่นมรคา
๑ กักก้องห้องเวหา
แถวตามงามเป็นทิว
๑ ม้างมาหน้ากระดาน
เหาะเหิรแทนเดิรดิน
๑ แดไปปลัดมใจยั้ง
พระษัษะปะดะปลัดอง
๑ เห็ดยวไปในบั้ฉนิม
พระสตุปรูปร่างชาง
๑ ย่อมเห็นเป็นดััญญา
พระชุรรวมไกรกำจร
๑ จริงสุดพุทศดำรัส
รู้คุณผู้มีคุณ
๑ ย่อมเป็นเช่นมีหัน
ผู้ไว้กตัญญู
๑ มาเราเอาคำพระ
เป็นผู้รู้คุณอิน
- ไม่งามคด้ายเหือกั้นยา
ว่องไววิ่งยั้งตมปลิด
เหือด่องฟ้ามาฉิดฉิด
ตั้งวิหคผกไผฉิน
๑
แข่งชะน่านปานนกบิน
คนวิหคนกดอนเมือง
๑
เห็นแต่ตั้งอินรองเรื่อง
ดูโน่นนี้ไม่มีรคาง
๑
งามถนิมคือพระปราง
ชูยอดเยี่ยมเยี่ยมอัมพร
๑
พุทศคำด้นาดัถาวร
เครื่องนำหน้ากดำในบุญ
๑
ทรงแสดงอศัดดัศยาคุศย
คราวเพดียงพดำท่านคำชู
๑
ที่ยันยั้นแห่งดณ
เปรียบปราศพันจักยั้นยั้น
๑
เป็นสัรรณะประจำวัน
ท่านทำไว้ในคราวเพรง
๑

“กมุ วิ สาธูปราน กตญญกตเวิตา” คุณธรรมคือความเป็นผู้กตัญญูกตเวที
ย่อมเป็นคุณพินที่สาหรับอันย่นแห่งสาธชนทงหลายโดยแท้

๑ จักสู้สัตว์ดี
ปรีดีมีมาเอง

๑ ขอถวายพระพรดี
ทุกข์ โศก โรคภัยจง

เครื่อง ยายี่ จัก ยำเยง

เพราะ รุ่งดี พจน์ พุทธองค์

แต่ ภูมิ วัระ วงศ์

แผ้ว พระบาท ปดต ปราศ์ เทอญ

โคลง

๑ สรรวม ชีพ อัญชิตต ชรวง

ทศพิช ราช ธรรม เด็ดยว

ฉนำ ฉนำ เนื่อง จำเนียร

แผ้ว พระพุท ขอด พ้า

อาเคียร

เทอด หล้า

นิรทุกข์ พระ เทอญ

ยิ่ง พ้า สถาวร